

30 september 2025

CD Leefomgeving en Externe veiligheid

LOZINGEN ZZS STOFFEN EN PFAS: PROBLEEM VOOR DE BRONNEN VAN DRINKWATER

Lozingen van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) leiden regelmatig tot innamestops voor de drinkwatervoorziening. Met de toenemende droogte en lage rivierafvoeren wordt dit probleem naar verwachting alleen maar groter. Lozingen vergroten de uitdaging die Nederland heeft met het tijdig bereiken van de doelen van de Kaderrichtlijn Water uiterlijk 2027. Het is daarom belangrijk dat de goede beleidsvoornemens op dit terrein, gericht op minimalisatie van de emissies van ZZS, en PFAS in het bijzonder, worden vertaald naar verbeterde Europese en nationale regelgeving. Vewin ziet hiervoor goede mogelijkheden via een combinatie van nationale en Europese acties.

EUROPESE AANPAK PFAS

Steun voor volledige en snelle Europese restrictie PFAS

Vewin heeft samen met de Unie van Waterschappen in april 2025 bij Eurocommissaris Roswall per brief gepleit voor een volledige en snelle restrictie voor productie, gebruik en import van PFAS. Het aangepaste restrictiedossier dat het Europees Agentschap voor chemische stoffen (ECHA) in augustus 2025 heeft gepubliceerd, kent te veel derogaties. De gemeenschap en burgers moeten niet opdraaien voor de kosten en risico's verbonden aan de verontreiniging door PFAS. Het is belangrijk dat de Nederlandse regering volhardt in haar inzet op dit terrein om ervoor te zorgen dat onze watervoorraden, het milieu en de consumenten voor de komende generaties worden beschermd.

Scherp nationale bronaanpak aan

Tegelijkertijd geldt dat we hier niet op kunnen wachten, maar vooruitlopend daarop nationaal maximaal moeten inzetten om lozingen van PFAS te minimaliseren. Vewin steunt dan ook het voorstel om PFAS toe te voegen aan de stoffenlijsten van de Grondwaterrichtlijn en de Richtlijn Prioritaire Stoffen binnen de Kaderrichtlijn Water.

De demissionaire bewindslieden van IenW hebben aangegeven dat zij de mogelijkheden voor een gedeeltelijk lozingsverbod verder zullen uitwerken (brief inzake mogelijkheden en gevolgen van een nationaal PFAS-productverbod en PFAS-lozingsverbod d.d. 21 juli 2025). Vewin steunt dit en bepleit een voortvarende uitwerking

Daarnaast is het belangrijk dat bij de toelating van PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen wordt getoetst aan de KRW en drinkwaternormen. Om de bronnen voor drinkwater te beschermen en te voldoen aan de KRW is het belangrijk dat de milieunormen voor PFAS minstens zo streng zijn als de drinkwaternormen. Vooruitlopend daarop bepleit Vewin om, net als in Denemarken, PFAS houdende bestrijdingsmiddelen te verbieden vanwege de grote onomkeerbare uitspoeling van het afbraakproduct TriFluorAzijnzuur (TFA) naar het grondwater en de dus de bronnen van drinkwater.

Baseer norm voor pfas in drinkwater op Europese normering

In de PFAS-verzamelbrief d.d. 21 juli 2025 kondigden de demissionaire bewindslieden van IenW aan dat de toekomstige normering van PFAS in het drinkwater in Nederland gebaseerd zal worden op de norm in

de Drinkwaterrichtlijn. Vewin onderschrijft deze keuze. Mede op basis van het WHO advies in 2026 zal een nieuwe norm worden afgesproken in de Drinkwaterrichtlijn. Vewin onderstreept dat het daarbij noodzakelijk is de blootstelling aan PFAS via alle blootstellingsroutes in de breedte in de afwegingen te betrekken. En steeds moet een ambitieuze en effectieve aanpak van PFAS aan de bron voorop staan.

- **Volhard in de Nederlandse inzet voor het Europese restrictievoorstel over PFAS en bepleit een zo snel en breed mogelijke implementatie van dit voorstel;**
- **Zet nationaal, vooruitlopend op het Europees verbod, maximaal in om lozingen naar drinkwaterbronnen van PFAS te minimaliseren;**
- **Werk de mogelijkheden van een gedeeltelijk lozingsverbod voortvarend uit;**
- **Verbied, net als in Denemarken, PFAS houdende bestrijdingsmiddelen;**
- **Baseer toekomstige normering van PFAS in drinkwater op het in gang gezette Europese traject;**

REACH

REACH staat voor Registratie, Evaluatie, Autorisatie en beperking van chemische stoffen. Binnen de EU is de REACH-verordening een belangrijk instrument om schadelijke stoffen vroegtijdig te identificeren en te reguleren. In het najaar van 2025 wordt de regelgeving Europees herzien. Deze herziening biedt een uitgelezen kans om drinkwaterbronnen en waterkwaliteit beter te beschermen en problemen met stoffen als PFAS aan de basis te voorkomen. Samen met de Unie van waterschappen pleit Vewin onder andere voor:

- Groepsgewijze beoordeling van chemische stoffen. Dit voorkomt dat de ene schadelijke stof wordt vervangen door een vergelijkbare stof. Dat gebeurde bijvoorbeeld bij de duizenden soorten PFAS.
- Invoering van een methode die ook de gecombineerde effecten van stoffen meeneemt.
- Snellere en effectievere procedures om gevaarlijke stoffen te beperken of te verbieden.
- Het aanwijzen van schadelijke stoffen die slecht afbreken en zich gemakkelijk verspreiden (zogenoemde PMT- en vPvM-stoffen) als 'zeer zorgwekkende stoffen'. Zo kunnen deze sneller beperkt of verboden worden.

Zie ook: <https://www.vewin.nl/standpunt/position-paper-reach-revision/>

Zet bij de lopende herziening in op verbeterde REACH regelgeving:

- **Introduceer en groeps-aanpak voor de beoordeling van chemische stoffen;**
- **Implementeer een methode die ook de gecombineerde effecten van stoffen meeneemt;**
- **Werk aan snellere en effectievere procedures om gevaarlijke stoffen te beperken of te verbieden;**
- **Zorg dat schadelijke stoffen die slecht afbreken en zich gemakkelijk verspreiden (zogenoemde PMT- en vPvM-stoffen) als 'zeer zorgwekkende stoffen' worden geclassificeerd.**

position paper

CD Leefomgeving en externe veiligheid 30 september 2025

Meer informatie

Arjen Frentz
06 53410085
frentz@vewin.n

Harrie Timmer
(06) 51017725
timmer@vewin.nl

Bezuidenhoutseweg 12 (070) 349 08 50
2594 AV Den Haag info@vewin.nl
Postbus 90611 www.vewin.nl
2509 LP Den Haag